

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 018299 16 Uvp
Banjaluka, dana 28. februara 2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Želimira Barića, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužioca d.o.o. „M. C.” B., koga zastupa punomoćnik D. T., advokat iz B., protiv rješenja tužene Vlade RS, broj: ... od 13. januara 2016. godine, u predmetu poništavanja i ukidanja rješenja po pravu nadzora, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 018299 16 U od 11. oktobra 2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 28. februara 2019. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova spora za sastavljanje zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, u iznosu od 1.316,26 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom se odbija tužba protiv akta tuženog bliže označenog u uvodnom dijelu presude, kojim se odbija kao neosnovan prijedlog tužioca za poništenje po pravu nadzora rješenja Ministarstva ..., broj: ... od 08. jula 2015. godine.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je osporeni akt pravilan i zasnovan na pravilnoj primjeni člana 248. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), jer da nijedan razlog za poništenje rješenja po pravu nadzora nije ispunjen da bi se mogao usvojiti zahtjev za poništenje rješenja. Tužena je pravilno cijenila prijedlog samo u odnosu na konačno rješenje, jer se isti može podnijeti samo protiv konačnog rješenja. Dodaje da tužilac u suštini traži ukidanje rješenja iz razloga očigledne povrede materijalnog zakona u smislu člana 248. stav 2. ZOUP, koji propisuje da se rješenje koje je konačno u upravnom postupku može ukinuti po pravu nadzora ako je njime očigledno povrijeđen materijalni zakon. Za razliku od rješenja o poništenju rješenja po pravu nadzora koje se može donijeti po službenoj dužnosti, po zahtjevu stranke ili tužioca, rješenje o ukidanju po pravu nadzora se može donijeti samo po službenoj dužnosti ili po zahtjevu tužioca, ali ne može po zahtjevu stranke, što je propisano članom 249. stav 2. ZOUP, kao u obrazloženju osporenog akta. Prihvatajući ispravnim zaključak da nisu ispunjeni uslovi za usvajanje prijedloga, ukazuje da je tužilac imao mogućnost da rješenje od 08. jula 2015. godine osporava tužbom u upravnom sporu, a da su navodi o pogrešnoj primijeni materijalnog prava i da nije postupljeno po stavu suda iz presude broj: 11 0 U 010387 12 U od 27. jula 2014. godine, razlozi za pokretanje upravnog spora u smislu člana 7., u vezi sa članom 10. ZUS, pa da je mogao da podnese efikasno pravno sredstvo za zaštitu prava, ukoliko su navodi tačni. To su razlozi zbog kojih tužbu odbija kao neosnovanu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), iz razloga povrede člana 19. ZUS, članova 6., 8., 9., 10., 130., 147., 197. i 248. ZOUP, člana 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama i porezu na promet („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 60/03-drugi dio) i člana 70. stav 2. Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 102/11, 118/11 i 67/13). Ističe da je prijedlog za poništenje i ukidanje rješenja po pravu nadzora podnio zbog očigledne povrede materijalnog zakona, u smislu člana 248. stav 2. ZOUP, koje navode tužena pogrešno podvodi pod procesno pravni karakter i osporenim aktom prijedlog odbija kao neosnovan. Tužilac je samo ukazao da je konačnim aktom organa uprave povrijeđen materijalni zakon i da je tužena bila dužna ukinuti akt po službenoj dužnosti, a ne prihvatiti da nije povrijeđen materijalni zakon i da je akt zakonit. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovni postupak, a tužena obaveže da mu nadoknadi troškove spora.

U odgovoru na zahtjev tužena ističe da je poništenje rješenja po pravu nadzora moguće iz razloga taksativno nabrojanih u članu 248. stav 1. ZOUP, da je poništenje rješenja iz razloga očigledne povrede materijalnog prava koja se po navodima iz prijedloga ogleda u nepostupanju organa po pravnom stavu iz presude tog suda broj: 11 0 U 005231 10 U od 28. oktobra 2010. godine i presude broj: 11 0 U 010387 12 U od 27. juna 2014. godine, što ima procesno pravni karakter, nije razlog za poništenje rješenja po pravu nadzora iz člana 248. stav 1. ZOUP, pa je zahtjev za poništenje rješenja odbijen kao neosnovan, što je prihvatio i sud u pobijanoj presudi. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Upravni postupak je pokrenut po prijedlogu tužioca od dana 13. avgusta 2015. godine za poništavanje ili ukidanje rješenja Poreske uprave, Područnog centra B. broj: ... od 09. februara 2015. godine, kojim je odbijen zahtjev tužioca za povrat plaćene sporne akcize i poreza na promet na duvan i alkohol, po osnovu naknadno nastalog loma i uništenja cigareta, te rješenja Ministarstva ... , broj: ... od 08. jula 2015. godine, kojim je odbijena žalba na to rješenje, uz obrazloženje da je tužilac platio akcizu i porez na promet na duvanske prerađevine i alkoholna pića prije stavljanja u promet namijenjen krajnjoj potrošnji, što mu je i bila zakonska obaveza, a da rashod i lom proizvoda do propisanog iznosa na koji je plaćena akciza i porez na promet nije osnov za povrat plaćene akcize i poreza na promet. Razlog zbog kojeg tužilac traži poništenje ili ukidanje rješenja po pravu nadzora je postojanje očigledne povrede materijalnog zakona, člana 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama i porezu na promet („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 60/03-drugi dio), po kojem se član 68. mijenja, te stav 1. glasi: „Obveznik akcize i poreza na promet koji je platio akcizu i porez na promet, a nije bio dužan da ih plati ima pravo na povrat akcize, odnosno poreza na promet, kamata i troškova postupka.“ Tumačenje iste je dato u presudi od 27. juna 2014. godine, a Ministarstvo nije ispoštovalo taj stav, te člana 70. stav 2. Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 102/11, 108/11 i 67/13), po kojem se zahtjev za uračunavanje preplate obaveze u ispunjavanju buduće obaveze ili povrat preplaćene obaveze može podnijeti u roku od tri godine od prijema obavještenja o preplati.

Po ocjeni ovog suda pobijanom presudom je pravilno odbijena tužba i osnažen osporeni akt kojim je odbijen prijedlog za poništenje po pravu nadzora rješenja Ministarstva

od 08. jula 2015. godine. Poništavanje rješenja po pravu nadzora je vanredno pravno sredstvo predviđeno odredbom člana 248. stav 1. ZOUP, po kojoj će organ poništiti rješenje koje je konačno u upravnom postupku po pravu nadzora samo u taksativno određenim slučajevima: 1) ako je rješenje donio stvarno nenadležni organ, a nije riječ o slučaju predviđenom u članu 252. tačka 1. ovog zakona; 2) ako je u istoj stvari ranije doneseno pravosnažno rješenje kojim je ta upravna stvar drukčije riješena; 3) ako je rješenje donio jedan organ bez saglasnosti, potvrde, odobrenja ili mišljenja drugog organa, a ovo je potrebno po zakonu ili drugom propisu; 4) ako je rješenje donio mjesno nenadležni organ; 5) ako je rješenje doneseno kao posljedica prinude, iznude, ucjene, pritiska ili druge nedozvoljene radnje. U ovom slučaju nijedan od razloga propisanih u tačkama 1. do 5. nije ispunjen da bi se mogao usvojiti prijedlog za poništavanje po pravu nadzora konačnog rješenja od 08. jula 2015. godine, kako je pravilno navedeno u pobijanoj presudi.

Uslovi za ukidanje rješenja po pravu nadzora na koje tužilac ukazuje u zahtjevu, propisani su odredbom člana 248. stav 2. ZOUP, po kojoj se rješenje konačno u upravnom postupku može ukinuti po pravu nadzora ako je njime očigledno povrijeđen materijalni zakon. Prema sadržaju ove odredbe, za korišćenje ovog vanrednog pravnog sredstva dato je ovlašćenje nadležnom organu uprave da odredi koliko je ta povreda bitna za konkretan slučaj, pa se ne radi o normi imperativnog karaktera, na šta upućuje i odredba člana 249. stav 2. ZOUP, kojom je određeno da rješenje o ukidanju po pravu nadzora organ može donijeti samo po službenoj dužnosti ili na zahtjev tužioca, kao državnog organa, a ne na prijedlog stranke. Prema tome, pravilno je sud u presudi zaključio da nema uslova niti za ukidanje po pravu nadzora rješenja koje zahtijeva tužilac. Povreda materijalnog prava na koju ukazuje se mogla osnovano isticati u žalbi protiv rješenja čije poništavanje i ukidanje traži, te zatim u tužbi i zahtjevu za vanredno preispitivanje presude, a ne u postupku po ovom pravnom sredstvu.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja na drugačije odlučivanje suda.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona zahtjev odbija.

Odluka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbama članova 49. i 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da se zahtjev za vanredno preispitivanje presude odbija i da tužilac nije uspio u sporu, ne pripada mu naknada troškova spora, pa se i taj zahtjev odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić